ROSENBORG Grafisk Kommunikasjon AS

posten

Posten 350 år

-historisk utvikling i kommunene

ØRLAND • BJUGN • RISSA

Posten i Norge

fyller 350 år!

«Når ein tenker etter, skjønar ein fort at Postverket er eit av underverka på jorda. Postverket er så sjølvsagt som sol og måne - det ligg stor honnør i slik likesæle. Men eit underverk er det. Det er tilstades verda over, arbeider stilt og presist, er der berre. Millioner av postkasser kloden rundt er kontakt-punkt mellom det private mennesket og verdens-organisasjonen posten. Det er og blir eit meisterstykke av samarbeid mellom transport-linjer, maskiner, forte fingrar og skarpe auga.»

(Tarjei Vesaas)

Hannibal Sehested

er tillagt æren for å ha fått i stand et organisert Postverk i Norge. Som stattholder og visekonge fikk han i gang det norske Postverket ved et kongelig dekret i 1647.

Det begynte med fire postruter mellom «prinsipale» steder med avgang hver 14. dag. Fra Kristiania ble det satt i gang en rute gjennom Sverige til København, over Dovre til Trondheim, over Filefjell til Bergen, og en rute til Stavanger. Etter hvert kom også Nord-Norge og de øvrige byene med. Posten ble fraktet av gående eller ridende bud og med båt. I de første 200 årene hadde mange bønder dette som plikttjeneste. Trass i ensomt slit med postveska i ulendt terreng - i all slags vær - natt som dag - til alle årstider - mente mange at dette var bedre enn militærtjeneste, veiarbeid m.v.

I begynnelsen inneholdt postveska bare kongelig post. Den gikk portofritt og var dokumenter mellom embetsmennene. For handelsmenn og private var portoen så høy at den ble nærmest en ekstra skatt. Etter hvert ble det tillatt å sende brev med penger og aviser, men postmengden var fortsatt beskjeden.

1800-tallet førte med seg utvikling og vekst. Veiene i hovedrutene ble etter hvert kjørbare, og i 1805 fikk Nord-Trøndelag bedret postgang. Etter hvert fikk Gauldalen, Fosen og Indre Namdal bedret sine forbindelser. Posten tok i bruk egne dampskip langs kysten. Rutebåter ga sammen med jernbaneutbyggingen, hurtigere og mer regelmessig framsending med forbindelse også til utkantene.

Postmengden økte som en følge av bedre kommunikasjon og større lese- og skriveferdighet i befolkningen. Det ble vanligere å abonnere på aviser og blad, og det kom nye tjenester som pakkepost, trykksaker, postanvisninger og det populære postkortet. En portoreform som ga oss en lavere porto og frimerket, økte brevskrivingen.

Post er kommunikasjon. Bilen og flyet ga nye muligheter for hurtig postgang. Bedre veinett, spesielt etter siste krig, førte til flere landpostruter som med sitt servicetilbud ut over bygdene etterhvert gjorde poståpneriene overflødige. Ny teknikk førte til maskinell sortering av postsendingene.

Datateknologi forenklet behandlingen av pengetransaksjonene og gjorde ekspedisjons- og bokføringsrutinene på postkontorene enklere og mer effektive. I 1647 ble det sannsynligvis sendt rundt 1000 brev. I jubileumsåret ligger antallet rundt 2,5 milliarder sendinger. Mens brevet i 1647 brukte nærmere to uker mellom Trondheim og Oslo, er det i dag en selvfølge at det er framme neste dag. I dag er brevportoen noen kroner, i 1647 en liten formue. Det finnes i dag raskere kommunikasjon, men ingen som helt kan erstatte det postale nettverket - eller «underverket» som Tarjei Vesaas kaller det.

Postruter og Postveier

Betjeningen ved Post-, Tele- og Dampskipsekspedisjonen på Uthaug sommeren 1943.

Norsk perkusjonspistol, modell 1848 med messingbeslag.

I begynnelsen ble det satt i gang postruter mellom de viktigste byene i Norge. Kristiania var utgangssted for ruter til Trondheim, Bergen og Stavanger. Veiene gjennom bygdene, over fjell og myrer, var så elendige at de knapt var framkommelige.

På den tiden var det vanskelig å få til en etter forholdene hurtig og regelmessig postgang med de midlene man rådde over. Statskassen var bunnskrapt og kongekronen satt i pant. Den største hindringen var likevel folks manglende forståelse for å bringe fram en skreppe med noen få brev. I 1655 ble det satt i gang en rute, «Romsdalsposten», gjennom Skaun, Orkdal og Meldal, og videre til Molde.

Selv om postføringen fra starten var uregelmessig, ble forholdene etter hvert bedre, og i 1805 var det postforbindelse med Orkdalen to ganger i uken. De som bodde i de ytre delene av Trøndelag måtte fortsatt klare seg som best de kunne. Prester og embetsmenn som hadde noen form for korrespondanse, var henvist til å bruke egne bud.

Først i 1834 ble det satt i verk tiltak for å bedre postføringen til kystområdene og øyene utenfor. To ruter ble satt i gang fra Ljaamo poståpneri i Orkdal. Den sydlige ruten gikk over Storås og Søvassdalen til Hemne prestegård. Først i 1838 ble ruten forlenget til Hopsjø på Hitra, og endelig i 1867 kom posten til Frøya.

I den nordlige ruten ble det fra starten opprettet fire poståpnerier. Ruten gikk via Ingdalen til Stadsbygd prestegård, videre til Østerodd, og så til Aa prestegård med endepunkt på prestegården i Haavig i Bjørnør. Det gikk imidlertid ikke mange årene før dampskipene begynte å gå ruter som posten kunne sendes med, og den transporten gikk langt raskere enn etter landeveien.

Dampbåtene i Uttrøndelagen

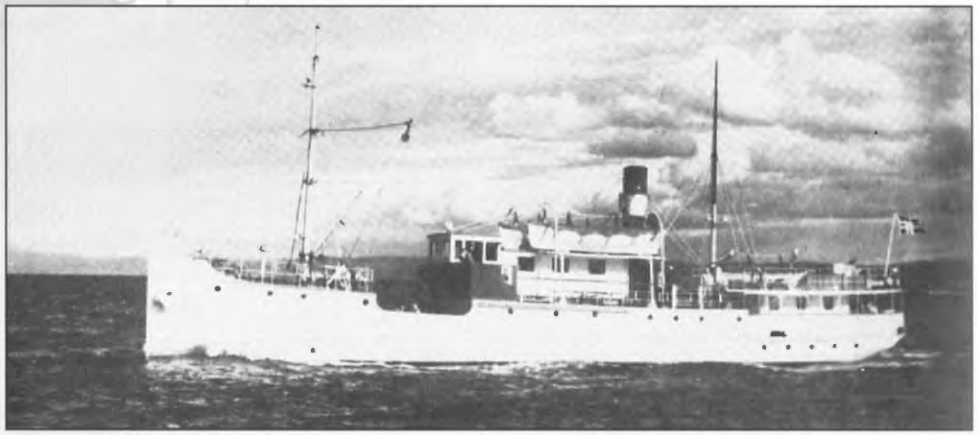

D/S «Frosta» trafikkerte på indre Trondheimsfjord.

En ny transportvei begynte etter hvert å ta form da dampbåtene kom i bruk. Folk langs kysten og i Trondheimsfjorden fikk oppleve dette i 1837, da et engelsk røykspyende dampskip ved navn «Georg Canning» passerte på vei til Trondheim. Alt året etter åpnet Statens dampskip «Prinds Gustav» en rute, «Nordlandsruten», gjennom området. Ruten var en langdistanserute med få anløp, og den førte heller ikke post til anløpsstedene Røberg, Beian og Valdersund.

Først i 1849 begynte statsdampskipene å frakte post til anløpsstedene i Fosen.

Den første lokalruten i Uttrøndelagen ble satt i gang i 1865 med dampskipet «Indherred». Først i 1867 fikk «Kong Oscar» brevkasse ombord, og skipsføreren fikk en liten godtgjørelse for å ta seg av posten som ble lagt i kassen. Samme avtale fikk «Indherred» i 1871, da den gikk en felles rute med «Kong Oscar». De andre båtene som trafikkerte Uttrøndelag i årene 1868 til 1875, var heller ikke offisielt postførende.

A/S Uttrøndelagen Dampbaatsamlag ble stiftet i 1873 og fikk bygget den første virkelige Fosenbåten, dampskipet «Nidaros», i Hommelvik. Båten var postførende i 1874 da den vikarierte for «Kong Oscar». Senere gikk «Nidaros» i følge protokollene som postførende i ruter på ytre Trondheimsfjorden samt Hitra og Frøya igjen fra 1875.

Skipet fikk i begynnelsen en godtgjørelse på 3 Sp. pr. tur og retur i ruten Hitra og Hemne, og 1/2 Sp. til Ørlandet. Skipet hadde brevkasse ombord og fikk godtgjørelse for posttransport til 1892.

A/S Hevne Dampskibsselskab ble stiftet i 1886 og leide dampskipet «Helene» som ble satt i fart mellom Hevne og Trondheim. Skipet ble byttet ut med «Einar Tambarskjelve» i 1890. Også A/S Uttrøndelagen Dampbaatsamlag fornyet flåten og fikk levert en ny båt «Rein», bygget ved Trondheim mekaniske verksted A/S i 1892. Konkurransen hardnet til. Tre av selskapene som trafikkerte på Innherred, innledet et samarbeid og begynte å konkurrere på Ut-Trøndelag. De fikk en samarbeidsavtale med A/S Utrøndelagen Dampbaatsamlag i 1896. Rederiene i Uttrøndelagen gikk sammen i et nytt selskap, Fosens Aktieselskap i 1904.

Opp gjennom årene har det antagelig blitt fraktet post med samtlige dampskip. Lite av posten ble behandlet om bord, men store mengder ble sendt fram pakket i sekk og merket til hvert enkelt poståpneri.

Uttrøndelagen Postekspedisjon

På grunn av økende postmengde, og for å kunne behandle posten underveis, ble Uttrøndelagen postekspedisjon satt i gang fra 1.7.1905. Ekspeditørene i postekspedisjonen flyttet fra skip til skip. De sorterte post underveis, og sørget for at posten kom i land på riktig sted.

Fra starten var det postekspedisjonen på dampskipene «Rein», «Levanger» og «Einar Tambarskjelve» som gikk i rutene mellom Trondheim-Skjøra, Hitra og Frøya.

I 1912 ble samarbeidsavtalen mellom Fosens Aktieselskab og Indherreds Aktidampskibsselskab sagt opp, og Indherreds Aktiedampskibsselskab trakk seg.

I 1906 fikk et nytt skip, «Fosen», postekspedisjon om bord.

Senere fulgte «Frøya» og «Yrjar». «Yrjar» var heller ikke i fart så lenge, da den i februar 1923 havarerte i en storm på havna i Halten. «Rein ble byttet ut i 1916. En brukt båt som fikk navnet «Hitra», kom i fart i 1918 og Gamle «Einar Tambarskjelve» ble byttet ut. Den fikk senere tilført et nytt skip, «Yrjar» (nr2).

Namsosbåtene

Namsos Dampskibsselskab ble stiftet i 1867. Året etter ble deres første båt «Namsen» sjøsatt. Den gikk inn i en omflakkende tilværelse mellom Namsos og Trondheim. Båten ble offisielt postførende i 1879. Den fikk bl.a. en årlig godtgjørelse på kr. 1.000,00 for å føre posten til Folden. Fra 1886 fikk den brevkasse ombord.

Folk i Ytre Namdalen var misfornøyde med at det ikke kom i stand rutefart gjennom området. De tok derfor saken i egne hender og stiftet Kolvereid Dampspskibsselskab i 1876.

Båten «Trio» ble kjøpt fra Trondheim. Båten fikk godtgjørelse for å frakte post mellom Trondheim - Namsos og Foldereid fra 1878. Selskapet gikk imidlertid konkurs i 1879, og båten ble solgt til det nye Namsos Dampskibsselskab.

Det nye selskapet samlet alle rederinteressene i Namsos, hvor «Namsen» var selskapets andre båt. Forholdene ble etter dette forholdsvis stabile i en periode fram til 1891, og «Trio» og «Namsen» gikk i rute mellom Namsos-Trondheim.

Selskapene som hadde trafikken på Innherred, inngikk et samarbeid i 1891 som fikk følger for trafikken på Namdalskysten.

Avtalen gikk ut på at overflødig tonnasje skulle settes inn på strekningen til Namsos. Namsos Dampskibsselskab skiftet ut «Namsen» med «Nauma» samme år. Namdalens Aktiedampskibsselskab ble stiftet i 1890, og deres første båt «Herlaug» kom også i fart i 1891. Båten ble satt inn i ruter på Ytre Namdalen og Namsos-Folden -Vikten og Leka, og selskapet tok etter hvert over lokaltrafikken i dette området.

Alt første året fikk Innherredsbåtene utbetalt en godtgjørelse på kr. 5.000,00 for postføring på strekningen Trondheim - Namsos. De gjorde to turer i uken.

Trondheim- Namsos Postekspedisjon

På grunn av økende postmengde, og for å kunne behandle posten underveis, ble det satt i drift en postekspedisjon på Innberredsbåtene. «Ombord paa Stenkjærs og Indtrøndelagens dampskibsselskabers skibe i ruten mellem Trondhjem og Namsos opprettes fra 1. oktober 1894 postekspedition under navn af Tronhjem - Namsos».

Da Innherredsbåtene gikk inn i ruten Trondheim -Namsos, ble det ganske snart klart at Namsos Dampskibsselskab ikke behøvde mer enn en båt. «Trio» ble derfor tatt ut i 1892, og gikk senere inn i fart på Ut-Trøndelag. Namsos Dampskibsselskab ble av økonomiske årsaker tvunget inn i et samarbeid med Indherreds Aktiedampskibsselskab etter noen år, og en samarbeidsavtale ble undertegnet i 1896.

Den første felles rute for selskapene kom i 1897, og båtene fra de to selskapene fikk postekspedisjon om bord. Båtene gjorde fire turer i uken fra 1898.

Namsos Dampskibsselskab fikk en ny båt «Nauma» i 1909, som ble satt inn i samme rute. Samarbeidet fortsatte fram til 1914 da Namsos Dampskibsselskab kjøpte ut Indherreds Aktiedampskibsselskab. De overtok ruter, pakkhus, boder, kull-lager og dampskipet «Inntrønderen». Samtidig måtte Indherreds Aktiedampskibsselskab undertegne en avtale om aldri mer å sette i gang fart på denne strekningen.

Namsos Dampskibsselskab fikk samtidig tilført en ny båt som ble kalt «Åfjord». Postekspedisjonen endret navn til Nidaros-Namsos postekspedisjon i 1930, og til Trondheim-Namsos postekspedisjon i 1936.

Postekspedisjonene fortsatte virksomheten sin etter krigen, men begynte å miste betydning etter hvert.

Veiene ble utbedret, og i 1955 ble det satt i drift ferjer fra Trondheim til Vanvikan. Postekspedisjonene ble først redusert, for senere å bli lagt ned. Trondheim-Namsos ble lagt ned i 1961 og Ut-Trøndelag i 1964.

Posten gikk mer og mer over til landtransport. Bussrutene tilfredsstilte ikke alltid Postverkets behov for transport.

Ofte gikk de i retning Trondheim på morgenen og returnerte på ettermiddagen eller på kveldstid.

Da hurtigbåtene ble tatt i bruk i 1973, gikk en del av posten tilbake til sjøtransport. Etter hvert ble det klart at posten kom raskere fram med egen transport, og Postverkets biler ble tatt i bruk der bussenes rutetilbud var for dårlig.

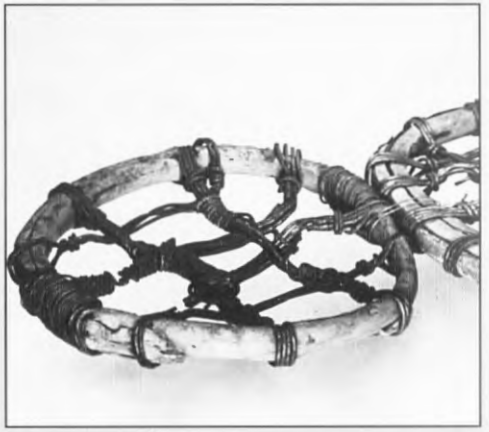

På bildet ser du hestetruger av tre og ståltråd brukt på hest under posttransport.

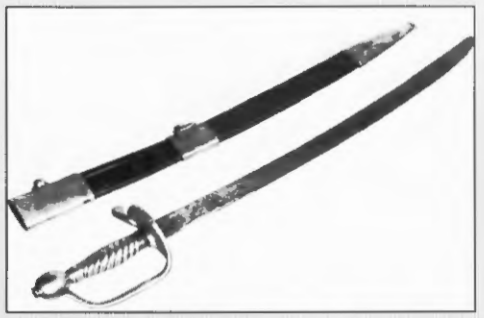

Norsk grenadersabel fra 1753. Hefte av helstøpt messing.

Ørland kommune

Postkort fra Uthaug i Ørland, 1905-26.

Østerodd poståpneri er første gang nevnt i en portotabell fra 1837. Det var antagelig satt i drift på et tidligere tidspunkt, da det ble satt i gang en postrute fra Ljaamo i Orkdalen til Bjørnør i Roan i april 1834. Østerodd var et av de fire poståpneriene på denne ruten. Navnet er skrevet Ørlandet fra 1848. Poståpneriet lå på gården Østerodd med Ove Bjelke Holtermann som poståpner, med en årlig godtgjørelse på 48 Sp. Han ble avløst av cand. jur. Holtermann i 1856, og ble etterfulgt av husmann Niels Evensen Ottersbo i 1859. Poståpneriet ble flyttet til gården Ottersbo, og var der til det ble lagt ned i 1872.

Beian poståpneri kom i virksomhet fra 1.9.1859 med handelsmann Knut Holtermann som poståpner, med en årlig lønn på 30 Sp.

Beian fikk etter hvert større betydning for dampskipsfarten, da det var en god havn her, og skipene kunne legge bi.

Poståpneriet kom i gang som en følge av dampskipsfarten. Navnet på poståpneriet var i mange år skrevet Bejan, men poststemplet fra 1860 har Beian i teksten.

Holtermann ble avløst av Handelsmann Nicolay Muus i 1866, Johan Edvard Iversen i 1873, Julius Iversen i 1880 og skipskaptein Chr. Frost senere samme år.

August Juul Iversen ble ny poståpner i 1893. Han ble samme år avløst av telefonbestyrer H.L. Dahl.

Handelsmann Jonas Seglmann tok over i 1897, for å overlate stillingen til telefonbestyrer H. Dahl i 1901.

Landhandler L. Dahl fortsatte fra 1901 inntil han døde i 1920. Etter han tok Harald Dahl over stilling-

1926-1968. Lunds Handelsforretning.

en, fram til Henrik Solbu ble tilsatt i 1921. Dampskipsekspeditør Johan O. Pedersen fortsatte fra 1934. Da han døde i 1957, overtok Synnøve Torp for en kort periode, inntil Sigrid Sofie Tangen ble tilsatt samme år. Hun fortsatte til poståpneriet ble lagt ned i 1970.

Brækstad poståpneri kom i virksomhet fra 15.8.1883 med dampskipsekspeditør Haftor Johansen Svee som poståpner.

Midtveis mellom Beian og Østerodd begynte Brekstad å vokse fram. Det ble etter hvert det viktigste stedet som dampskipsanløpssted og knutepunkt. Navnet på poståpneriet ble skrevet Brekstad fra 1891. Ny poståpner ble kontorist Tobias J. Enstad i 1887. Han ble avløst av sparebank- og herredskasserer Simon Viggen i 1892. Lars J. Olausen tok over stillingen i 1936. Under hans sykefravær i 1942-43, styrte Asbjørn Berg poståpneriet. Lorein Flatnes tok over stillingen i 1946, og ble alt året etter avløst av Martin Fredagsvik. Han fortsatte til 1967 da Odd Kristian Dyrkorn ble tilsatt.

Han ble avløst av Arnfinn Sandvik i 1972, som igjen ble avløst av Arnold Meier Lein i 1981. Kjell Birger Halstensen tok over i 1983 og Nils Skogen i 1995.

Storfosen poståpneri kom i virksomhet fra 1.7.1892 med Proprietær Fredrik C. Hagen som poståpner. Han ble avløst av ingeniør Børge Petersen i 1910, som året etter ble etterfulgt av Ingvald S. Petersen. Agronom Birger Ree ble ny poståpner i 1915. Han overlot stillingen til grosserer Arne Christiansen i 1918. Navnet på poståpneriet ble skrevet Storfosna fra 1921. Christiansen fortsatte til 1925, da Mons O. Songstad tok over. Telefonbestyrer Ragnhild Hauknes ble ny poståpner i 1946, og ble avløst av Anne Schancke fra 1990. Året etter tok Ingrid

Ansvarlig redaktør: Jon Bakken
Stoff fra Bjugn: Gunnar Dybvik
Stoff fra Ørland: Nils Skogen
Stoff fra Rissa: Randi Jakobsen
Forsiden: Hannibal Sehested, stattholder i Norge 1642-1650

Kilder: Postmuseet
Hans Berrum: Postens historie
Tore Gjelsvik: Skip og post i lokale ruter i Trøndelag
Tore Gjelsvik: Trøndersk posthistorie

Personalet ved Brekstad poståpneri like etter den andre verdenskrig: Jorunn Flatnes, landpostbud Kristoffer Hoff, poståpner Lars J. Olausen, landpostbud Hallvard Brandvik og Marwell Storlien.

Petersen over stillingen. Postkontoret styres i dag av Anne Schancke.

Uthaug poståpneri kom i virksomhet fra 1.7.1897 for den posten som kunne befordres med dampskip, og med 3-ganger ukentlig post over Brekstad poståpneri. Handelsmann Christoffer Lund ble tilsatt som poståpner. Han ble avløst av Arnt Lund i 1906, som ble etterfulgt av Jacob Hoff i 1925. Fra 1927 var Aslaug Hoff poståpner, og hun overlot stillingen til Karoline Hoff i 1963. Gunnveig Gullteig Kvithyll styrer postkontoret fra 1990.

Ophaug poståpneri kom i virksomhet fra 1.10.1905 i bipostruten Bjugn - Brekstad. Som poståpner ble telefonstyrer Anna Vangen tilsatt i en stilling som var ulønnet fram til 1906, da lønnen ble fastsatt til kr. 200,00.

Fra 1933 tok Telegrafvesenet over ansvaret for driften fram til 1942. Hansine Paulsen ble da tilsatt som poståpner. Navnet ble skrevet Opphaug fra 1946.

Harald Gjemsø tok over stillingen i 1958, og ble avløst av Eldbjørg Olive Ophaug i 1967. Kjell Birger Hallstensen er poststyrer fra 1994.

Østraat brevhus ble satt i drift fra 1.12.1909. Første styrer av brevhuset var eieren av Austraat, Rinde. Han ble avløst av G.W. Hammer, som fortsatte til brevhuset ble lagt ned i 1914.

Garten i Fosen poståpneri kom i virksomhet fra 1.4.1914 med handelsmann O.B. Garten som poståpner. Navnet på poståpneriet ble skrevet Garten i Fosna fra 1921.

I 1932 ble O.B. Garten avløst av dampskipsekspeditør Olmar B. Garthen. Han hadde tjenestefri fra 1933, og i hans sted vikarierte Jenny Garthen.

Edith Løkken tok over stillingen i 1961, og Torill Hoff fortsatte fra 1988.

Kråkvåg brevhus ble satt i drift 29.9.1949. Posten ble sendt med Fosenbåtene. Som brevhusstyrer ble Valborg Irene Grøntvedt tilsatt. Brevhuset endret status til poståpneri i 1967, og brevhusstyreren fortsatte som poståpner. Ny poststyrer blir Signy Grøntvedt fra 1993.

Ørlandsleiren poståpneri kom i virksomhet fra 13.4.1942. Poståpneriet lå ved skytebanen til Ørlendingen skytterlag. Poståpneriet ble for det meste brukt av tyskerne. Første poståpner var Johan Hoff, som ble avløst av Paul Myhre i 1943. Det ble lagt ned i 1945.

Rissa kommune

Landpostbud Olaf Berg. I arbeid fra 1939 til 1983.

Statsbygd poståpneri er første gang nevnt i en portotabell fra 1833. Poståpneriet var et av fire poståpnerier som kom i gang i begynnelsen av 1834, i den nordlige ruten fra Ljaamo i Orkdalen. Navnet ble skrevet Stadsbygden i 1837, og Stadsbygd fra 1921.

Etter det vi kjenner til, var sognepresten personlig, Lars Jessen, første poståpner. Samme år er også navnet Slyter notert uten andre opplysninger. Neste poståpner ble den nye sognepresten, Nicolay Benjamin Flood, fra 1835.

Sogneprest Nathan Surland Steen fortsatte fra 1853. Poståpneriet lå på Stadsbygd prestegård fram til 1862. Da ble det flyttet til dampskipsanløpet på Rødberg, og som poståpner ble Nils Buan tilsatt.

I 1880 tok Kristoffer Nilsen Buan over, men i hans permisjonstid fra 1925, vikarerte Nils Buan fram til 1947. Da tok Johan Buan over stillingen. Ole Ludvik Skjervø ble tilsatt i 1971, og fra 1973 har Per Kristian Skjærvik styrt postkontoret.

Rissen poståpneri kom i virksomhet fra 1.2.1854 med Anders Olsen Nøst som poståpner. Etter søknad fikk Rissa Annekssogn eget poståpneri på Reins kloster. Posten ble ikke bragt ut med bud, men ble gjerne hentet i forbindelse med kirkebesøk. Poståpnerens lønn ble fastsatt til 8 Sp. årlig.

Nøst ble avløst av lensmann Hornemann i 1864. Alt i 1865 ble han etterfulgt av proprietær Thomas Hornemann, og han overlot stillingen til frøken Louise Nannestad på gården Aarnseth i 1888.

Landhandler Isak Kristoffersen tok over i 1891, og ble etterfulgt av enke Lovise Kristoffersen i 1900. Navnet ble skrevet Rissa fra 1921. Ny poståpner ble Einar Kristoffersen i 1927. Han

Einar Kristoffersen, poståpner i Rissa 1927-1967.

Postfører Gerhard Berg i Hasselvika ca 1900. Foto: A. Hassel. Fosen Bildearkiv.

ble avløst av Sverre Hasselvold i 1967. Fra 1987 styrer Randi Jakobsen postkontoret.

Fævaag poståpneri kom i virksomhet fra 1.7.1885 med handelsmann Helmer Hybertsen Fævaag som poståpner.

Årlig godtgjørelse var på kr. 30,00 med følgende klausul: «Ingen særskilt Godtgj. for Postens Ombord og Ilandbr».
Navnet på poståpneriet ble skrevet Fevåg fra 1894. Helmer Hybertsen Fævaag ble avløst av handelsmann Joh. Dybhavn i 1906, og videre G. Venæs i 1907.

Gårdbruker og skipper Peder Skaarstad tok over stillingen i 1918. Han ble etterfulgt av dampskipsekspeditør Hjalmar Odin Borchrevink Smevik i 1928. Alf Smevik ble tilsatt som poståpner fra 1950, og han overlot stillingen til dagens poststyrer Anna Lovise Strand i 1964.

Raakvaag poståpneri kom i virksomhet fra 1.1.1889 med ukentlig båtpost fra Skjørn og med handelsmann M. Momsen som poståpner. Han ble avløst av P.M. Monsen i 1913, og fra 1926 tok Elias Børø over. Navnet ble endret til Råkvåg fra ca. 1918.

Jorun Børø Sagmyr blir tilsatt i stillingen fra 1964.

Hasselviken poståpneri kom i virksomhet fra 1.4.1891 med gårdbruker Arnt E. Hassel som poståpner.

Han ble avløst av dampskipsekspeditør Johan Arnt Sannan i 1900, og poståpneriet ble flyttet til Junkerbugten.

Navnet på poståpneriet ble skrevet Hasselvika, og dampskipsekspeditør Sigurd Sannan ble tilsatt som poståpner i 1933. Telefonbestyrer Ålberg tok over stillingen i 1945, før Magne Hassel ble tilsatt i slutten av året.

Trond Stegavik er styrer av postkontoret fra 1982.

Refsneshagen poståpneri kom i virksomhet fra 1.7.1896 på dampskipsanløpet Selnes. Første poståpner ble dampskipsekspeditør Jakob G. Eldsnes, som ble etterfulgt av Ingeborg Refsnes i 1925. Navnet på poståpneriet ble skrevet Revsneshagen fra 1921. Da Ingeborg Refsnes døde i 1947, ble

Landpostbud Arne Skånøy, Rissa.

poståpneriet styrt av vikarer, før Valborg Refsnes ble tilsatt i 1948. Hun fortsatte til poståpneriet ble lagt ned i 1966.

Hermstad brevhus kom i drift fra 1.7.1897 i landpostruten fra Stadsbygd. Rasmus Amundsen ble tilsatt som styrer, og ble avløst av sersjant Johan Børsting i 1912. Brevhuset endret navn til Børsting i 1934, og ble lagt ned i 1965.

Indre Skjørn poståpneri kom i virksomhet fra 1.7.1899 på dampskipsanløpet Husby, med handelsmann Martin Mæland som poståpner.

Handelsbetjent Aage Kleven tok over stillingen i 1916, og i 1918 ble navnet endret til Husbysjøen. Aagot Kleven ble tilsatt i stillingen i 1947, og avløst av Sverre Kulseth fra 1951 og av Sverre Hasselvold i 1960. Lars Jakob Fredagsvik overtok i 1967. Fra 1971 styrer Anne Pauline Fiksdal postkontoret.

Saga poståpneri kom i drift fra 1.1.1918 med handelsbestyrer Oluf Durun som poståpner. Han ble avløst av fabrikkbestyrer Wilhelm Wilhelmsen i 1918, som ble etterfulgt av gårdbruker Edvard Sagen i 1919. Han fortsatte til poståpneriet ble lagt ned i 1926.

Nedre Skaugdalen brevhus kom i drift fra 1.7.1922 med Kristoffer I. Melhus som styrer. Han ble avløst av gårdbruker Kristian O. Melhus i 1924. Navnet på brevhuset ble skrevet Nerskaudal fra 1934. Det ble lagt ned i 1948.

Skaugdalen brevhus kom i drift fra 1.7.1922 med Martin Braseth som styrer. Navnet på brevhuset ble skrevet Skaudalen fra 1933. Det ble lagt ned i 1956.

Brandaas brevhus kom i drift fra 1.3.1936 med bonde og landpostbud Johan Arnt Berget som styrer. Han ble avløst av Alf Vaagen i 1942. Fra 1949 ble navnet endret til Aursjømyr. Brevhuset ble lagt ned i 1959.

Reinsgrenda brevhus kom i drift fra 1.11.1948. Posten kom med landpostbudet fra Rissa. Som styrer ble småbruker Anton Rønning tilsatt. Brevhuset ble lagt ned i 1956.

Alsetmarkja brevhus kom i drift fra 1.3.1949. Posten kom med landpostbudet fra Rissa. Styrer ble Erling Johnsen. Brevhuset ble lagt ned i 1958.

Flytaunet brevhus kom i drift fra 1.11.1949. Posten kom med landpostbudet fra Rissa. Styrer ble Edvard Bedin. Brevhuset ble lagt ned i 1956.

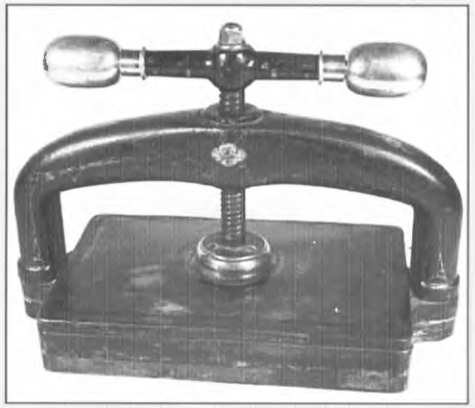

Kopipresse av jern, svartlakkert.

Bjugn kommune

Adolf Nornberg, postombærer som sliter seg opp bakkene like ved der veien går opp fra Botngård til Liavatnet.

Valdersund poståpneri kom i virksomhet i dampskipssesongen fra 24.12.1852. Reelt sett var poståpneriet antagelig i drift fra «Prinds Gustav's» første nordtur i 1853.

Poståpneriet lå på Valsøen. Den som først tok seg av posten, er ikke kjent, men handelsmann Even Normann var poståpner fra 1853, og fikk en årlig lønn på 12 Sp.

Han ble avløst av gårdbruker Peder Berg i 1862. Posten kom med en rute fra Aa, som fra 1888 ble utvidet til 3 ganger i uken. Ny poståpner ble dampskipsekspeditør Johs Berg i 1907, og poståpneriet ble flyttet til hans lokaler i Brovoldhuset i 1912. Navnet på poståpneriet ble skrevet Vallersund fra 1921.

Berg ble etterfulgt av Egil Knutsen i 1934. Han ble avløst av Bernhard With Thorsen i 1969. Arnfinn Henry Sandvik ble tilsatt som styrer av postkontoret fra 1987.

Bjugn poståpneri kom i virksomhet fra 1.9.1866 med to ganger ukentlig bipost fra Ørlandet eller Beian poståpneri. Første poståpner ble handelsmann Hægstad, som ble avløst av ingeniør Josef A. Hegstad i 1883. Richard Wahl tok over stillingen i 1914, og ble etterfulgt av Josef A. Hegstad i 1918.

Ny poståpner ble gårdbruker Karl Klefstad i 1927. Dampskipsekspeditør Roar Hegstad ble tilsatt i 1934. Da han ble arrestert av tyskerne og sendt i tysk fangeleir, tok kona hans, Randi Hegstad, over stillingen.

I en periode fra 1943 til 1947 hadde hun tjenestefri, og Einar Klefstad vikarierte i stillingen. Ottar Hegvik ble ny poststyrer i 1949, og ble overflyttet til Indre Bjugn da Bjugn poståpneri ble lagt ned i 1967.

Skjøren poståpneri kom i virksomhet fra 1.7.1872 med ukentlig post fra Bjugn poståpneri. Første poståpner var handelsmann Jæger på gården Høibakken. Han ble avløst av handelsmann Elias Jensen i 1886. Navnet på poståpneriet ble skrevet Skjørn fra 1890, og ble endret til Høibakken i 1896.

Fra 1921 ble navnet skrevet Høybakken. Ny poståpner ble handelsmann Albert Jenssen i 1910. Under hans sykdom i 1945 til 1946 vikarierte kona hans, Ragna Jenssen, i stillingen. Anna Lorentzen ble tilsatt i 1946, og fortsatte til poståpneriet ble lagt ned i 1967.

Lysøysundet poståpneri kom i virksomhet fra 1.10.1888 med handelsmann L.F. Heiberg som poståpner.

Kurvflettet pairkurv med korsstingsbroderier, brukt innen Postverket fram til 1944.

Bildet over viser en trappevekt (brevvekt) av messing på fot i brunbeiset bjørk.

Han ble avløst av Ragnvald Helberg i 1898, og av enkefru Laura Helberg i 1911.

Disponent Peter Jacobsen ble midlertidig tilsatt i stillingen i 1919. Han drev sildoljefabrikk og hadde kontor i 2. etasje i det såkalte Skolmobygget. Poståpneriet var i det ene hjørnet med en skrivepult og en reol.

Skipper Christian Guldvik ble tilsatt senere samme år. Han ble avløst av den tidligere poståpneren, disponent Peter Jacobsen, som i 1944 ble etterfulgt av disponent Johannes Andreas Jacobsen.

En butikk i 1. etasje på fabrikken opphørte i 1946, og posten fikk leie 30 m2 der. Det ble nye lokaler i samme bygg. Disse ble innredet i 1960, og det ble satt inn et boksanlegg. Dette var brukt, og kom fra Trondheim. Det hadde messingbeslåtte dører og var litt av et klenodium.

Etter hvert ble det stor verkstedvirksomhet på fabrikkområdet, og kundene til Postverket måtte gå langs- og under båtskrogene som var i arbeid. I 1968 flyttet poståpneriet til Sundlibygget. I 1989 ble lokalene flyttet til Bjugn Sparebanks nybygg. Posten kom fram med Namsosbåtene til 1956. Etter den tid har transporten foregått med buss.

Dagens poststyrer er Roald Jakobsen, som ble tilsatt i 1970.

Næs i Bjugn poståpneri kom i virksomhet fra 1.7.1889 med to ganger ukentlig gående post fra Bjugn poståpneri.

Navnet ble i poststedsfortegnelsen av samme år skrevet Nes i Bjugn, men ble endret til Nes i Fosen i 1900.

Fra 1921 ble det skrevet Nes i Fosna. Første poståpner ble Fredrik Johansen Berg, som ble avløst av Kjersten Bergen i 1919.

Hun overlot stillingen til Claus Berg i 1925. Han ble etterfulgt av fenrik Asbjørn Berg i 1951 og J. Olav Berg i 1951. Oskar Aksel Berg styrte poståpneriet fra 1952 til 1965.

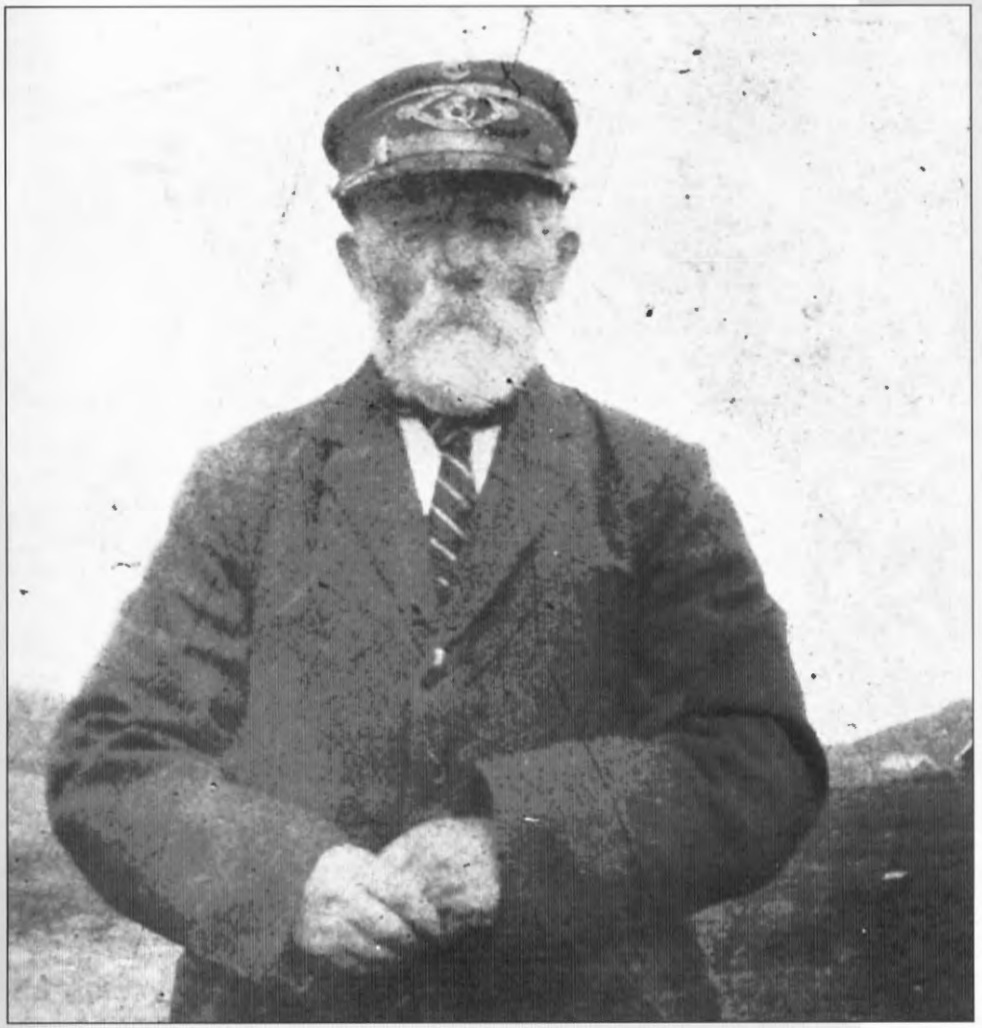

Første poståpner på Nes, Johan Fredrik Berg (født 1849-død 1924). Dampbåten kom med post fra Trondheim og anløp Ervika. Berg rodde fra Tøndel til Ervika to ganger i uka for å hente posten.

Fra da og til poståpneriet ble lagt ned i 1967, var Nella Nes vikar i stillingen.

Tarven poståpneri kom i virksomhet fra 1.8.1893 med Johan A. Johansen som poståpner. Han ble avløst av Øivind Johansen i 1910, og som ble etterfulgt av Lars Hauge i 1919. Navnet på poståpneriet ble skrevet Tarva fra 1921.

Brukseier Christian Hagen fortsatte som poståpner fra 1925. Dampskipsekspeditør Erik Holden Hagen tok over i 1963, og ble etterfulgt av Birgit Anne Hagen i 1991.

Indre Bjugn poståpneri kom i virksomhet fra 1.4.1905. Posten kom fra Bjugn poståpneri. Første poståpner ble handelsbestyrer Guttorm O. Hyldmark, som ble etterfulgt av Nora Hyldmark i 1936. Fra 1967 styrte Ottar Hegvik poståpneriet fram til Gunnar Dybvik tok over i 1983.

Kjørestøvler av selskinn, foret med saueskinn til bruk under postskyss i sterk kulde. Støvlene har også vært brukt av høyere posttjenestemenn på inspeksjonsreiser.

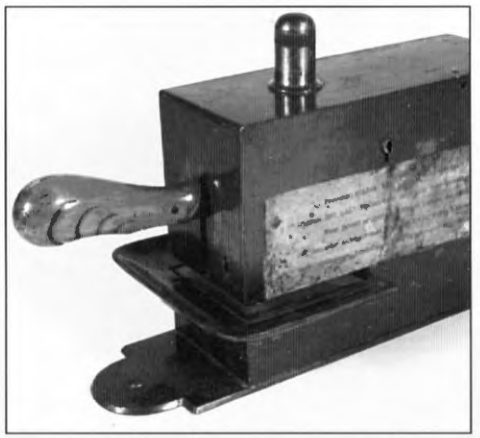

Første norske frankeringsmaskin. Konstruert av maleren Karl Uchermann i 1903. I alt var det atten maskiner i bruk i Norge fram til 1905

I forbindelse med at det opprinnelige Bjugn postkontor ble nedlagt, ble navnet Indre Bjugn poståpneri endret til Bjugn poståpneri fra 1967.

Oksvold poståpneri kom i virksomhet fra 1.4.1909 med gårdbruker Ole D. Oksvold som poståpner. Han ble avløst av oppsynsmann Sverre Berg i 1939, som igjen ble avløst av Harald Gjemsø i 1942.

Oskar Bech-Andresen fortsatte fra 1943. Solveig Wahl tok over i 1944, og overlot stillingen til Harald Gjemsø i 1945.

Under hans tjenestefri i 1955/56, var Trine Wahl vikar i stillingen. Oskar Aksel Nes tok over i 1965, og overlot stillingen til Gerd Synnøve Dybvik i 1983.

Staldvik poståpneri kom i virksomhet fra 1.10.1917 med Thomas J. Staldvik som poståpner. Han ble avløst av Asbjørg Hov Slette i 1932. Hun fortsatte til poståpneriet ble lagt ned i 1967.

Fauskan poståpneri kom i virksomhet fra 1.7.1920 med John Tørrum som poståpner. Poståpneriet endret status til brevhus i 1929 med poståpneren som styrer. Brevhuset ble lagt ned i 1955.

Varghiet brevhus kom i drift fra 1.6.1944. Det er ukjent hvem som styrte brevhuset fram til 1947, men trolig var det forpaktere ved Varghiet gård. Landpostbud John P. Nesset tok over i 1947, og fortsatte til brevhuset ble lagt ned i 1980.

Elveng brevhus kom i drift fra 1.6.1944 med bureiser Richard Nystrøm som styrer. Han ble avløst av Dorthea Dueskar i 1962, som alt etter en uke ønsket å bli løst fra stillingen. Brevhuset ble lagt ned dagen etter, og landpostruten i området ble utvidet.

Oldgrenda brevhus kom i drift fra 1.10.1950 med Bård Olden som styrer. Brevhuset ble lagt ned i 1961.

Rømmen brevhus kom i drift fra 1.10.1950 med gårdbruker Reidar Håbrekke som styrer. Lønna til styreren på Oldgrenda og Rømmen, var provisjon av frimerkesalget, og begge sluttet fordi de var misfornøyde med betalingen. Brevhuset ble lagt ned i 1962.

Gjølja brevhus kom i drift fra 1.1.1955 med Sivert Gjølgen som styrer. Det ble lagt ned i 1963.

Asserøy brevhus kom i drift fra 1.11.1955 med revisor Ola P. Klakken som styrer. Han ble avløst av Kristian Leirseth i 1957. Da han døde i 1958, fortsatte Pauline Leirseth fram til brevhuset ble lagt ned i 1966.